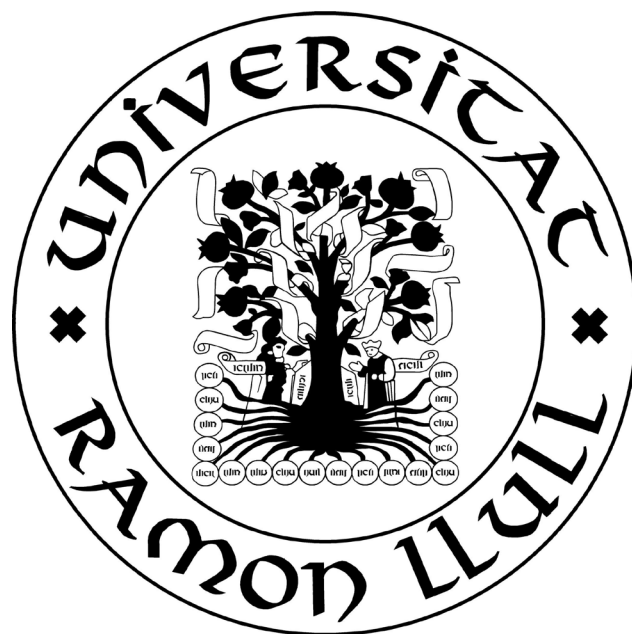

ACTE INAUGURAL

CURS 2022 - 2023

10 D'OCTUBRE DE 2022

ACTE INAUGURAL CURS 2022-2023

10 D'OCTUBRE DE 2022

UNIVERSITAT
**RAMON
LLULL**

Edita
Universitat Ramon Llull

Rector
Dr. Josep A. Rom

Coordinació editorial i compaginació
Gabinet de Comunicació Corporativa, Promoció i Protocol URL

Disseny i maquetació
Gabinet de Comunicació Corporativa, Promoció i Protocol URL

Impressió i enquadernació
Pressing, S.A.

Barcelona, octubre de 2022

ÍNDEX

7

Obertura de l'acte

Sr. Antoni Millet Abbad
President del Patronat de la URL

11

Presentació de la memòria del curs 2021-2022

Dra. Anna Berga i Timoneda
Secretària general de la URL

15

Lliçó inaugural

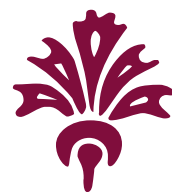
Dra. M. Carmen Llasat
Catedràtica de Física de l'Atmosfera a la Universitat de Barcelona

25

Inauguració del curs acadèmic 2022-2023

Dr. Josep Antoni Rom Rodríguez
Rector de la URL

Obertura de l'acte
Sr. Antoni Millet Abbad
President del Patronat de la URL

Obertura de l'acte

Sr. Antoni Millet Abbad
President del Patronat de la URL

8

Inaugurem un nou curs i, aquesta vegada, gràcies a Déu, sense les limitacions de presencialitat que vàrem patir en les edicions anteriors. Comencem un nou curs, doncs, ple d'incerteses al món però que esperem poder desenvolupar amb normalitat acadèmica.

Tot just ta 10 dies, acompanyats per molts dels avui aquí presents, vàrem celebrar un acte solemne de relleu de rector de la Universitat. No repetiré el que vaig dir, però sí que vull agrair a tothom que ens va acompanyar per la gratitud i reconeixement de la gran tasca realitzada per l'anterior rector Dr. Josep Maria Garrell i per donar la benvinguda al que avui presideix aquest inauguració de curs, Dr. Josep Antoni Rom. Tant ells com tota la nostra universitat es va sentir acompanyada i feliç en aquell important acte.

El Patronat d'aquesta universitat se sent molt satisfet del camí recorregut en aquests més de 30 anys d'existència i de la situació en què es troba la Universitat, que ha fet grans avenços en la seva cohesió per afrontar la necessària transversalitat que la societat del coneixement ens està exigint, cada vegada amb més intensitat. L'anterior Equip Rector hi ha treballat molt i l'actual ja s'hi ha posat amb empena i energies renovades. En aquest punt vull remarcar el meu agraïment personal a les institucions federades de la Universitat per la seva gran disponibilitat en el procés d'elecció del nou rector i en la configuració del nou equip. I als membres del nou Equip Rector la meua felicitació i el meu compromís a donar-los tot el recolzament necessari per a la seva important feina. Com podran veure en la memòria de la Universitat del curs 2021-2022, hem recuperat la normalitat pre pandèmia i la URL continua consolidant la seva oferta amb un creixement sostingut, propi d'una organització

que, al llarg dels anys, té un model definit i una posició reconeguda com a universitat privada sense afany de lucre i que ha sabut adaptar-se a les necessitats de formació en un món en transformació.

Abans he fet esment de la societat del coneixement; ara voldria destacar la importància que alhora també treballem per assolir una societat més culta. Cal aquí esmentar la satisfacció del Patronat de la Universitat per la integració de la Facultat de Filosofia, en el seu vessant civil, a La Salle. A més de ser una mostra clara de la capacitat d'adaptació per reforçar aliances dins de la nostra estructura federal i d'haver-se dut a terme de manera exemplar, obre un àmbit de treball transversal de grans possibilitats.

Un altre àmbit en el qual hem continuat apostant de manera decidida i amb bons resultats i millors perspectives és el de la internalització, que ja és imparable. En la memòria del curs 2021-2022 també podran veure la importància de la participació de la nostra universitat en les xarxes internacionals SACRU i ENGAGE. EU.

Comencem el nou curs amb noves persones al capdavant de dues Direccions Generals a qui vull felicitar i desitjar-los èxit i encert en la seva important tasca. Em refereixo a la Dra. Giorgia Miotto, que s'ha fet càrrec de la Direcció General de la Fundació Blanquerna, i al Dr. Xavier Mendoza, nou director general d'ESADE. I a dos nous presidents com són el Dr. Josep Maria Carbonell, que ha substituït el Dr. Salvador Pié en la presidència de la Fundació Blanquerna, i el Dr. Carles Casanovas, nou president de FUNDIT, titular del centre adscrit Escola Superior de Disseny ESDi de Sabadell. A tots els dono la més entusiasta benvinguda i al Dr. Pié l'agraïment per la llarga i eficaç presidència exercida durant tants i tants anys, a més de la seva dedicació al Patronat de la Fundació URL, on ha estat el secretari des de la seva creació.

En aquest capítol d'agraïments no vull oblidar-me de la que ha estat fins fa uns dies Hble. Consellera d'Universitats i Recerca, que havia de ser avui aquí però les circumstàncies polítiques ens han privat de

la seva presència. A la consellera Geis cal agrair la seva permanent disponibilitat i la defensa continuada del Sistema Universitari Català que ha demostrat en tot moment i amb eficàcia, així com el gran respecte que sempre ha tingut vers la nostra universitat.

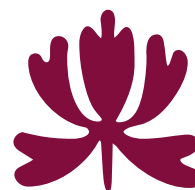
10

Per acabar vull agrair molt sincerament la intensa tasca i dedicació de totes i cadascuna de les persones d'aquesta gran comunitat. Persones que amb el seu esforç diari materialitzen i fan possible aquest gran projecte universitari que és la Universitat Ramon Llull. Persones que posen en pràctica i donen sentit renovat al nostre lema lul·lià de “Ser i Saber”.

I a totes les persones que avui ens acompanyen el meu agraïment personal i institucional pel compromís de fer aquest curs un nou pas endavant en la tasca social que desenvolupem juntament amb totes les altres universitats.

Moltes gràcies!

**Presentació de la memòria
del curs 2021-2022**
Dra. Anna Berga i Timoneda
Secretària general de la URL

Presentació de la memòria del curs 2021-2022

Dra. Anna Berga i Timoneda
Secretària general de la URL

12

Com cada any, en aquest acte solemne d'inauguració del curs acadèmic, presentem la memòria de la Universitat per posar en relleu algunes de les dades i fets més destacables del curs finalitzat. Enguany, com a novetat important, els la presentarem en format de videomemòria. En acabar l'acte, trobaran a la sortida un quadríptic amb el resum dels principals indicadors del curs 2021-2022, i a la web de la Universitat es podran descarregar i consultar la memòria extensa en format digital.

Com veuran en la videomemòria, l'activitat de la Universitat Ramon Llull durant el curs 2021-2022 ha estat molt rellevant. Un curs que recordarem pel retorn a la normalitat presencial a les nostres aules i laboratoris després de la pandèmia de la COVID-19 i, com ha dit el president del Patronat, per haver estat el darrer curs del mandat de deu anys com a rector del Dr. Josep Maria Garrell. El 28 de juny de 2022 el Patronat de la Universitat va nomenar el Dr. Josep Antoni Rom com a nou rector de la Universitat amb efectes d'1 d'octubre de 2022 i, fruit d'això, el passat 27 de setembre el Patronat, a proposta del nou rector, va nomenar els membres de l'Equip Rector següents: Dr. Carlo Gallucci, vicerector de Relacions Internacionals i Estudiants; Dr. Jordi Teixidó, vicerector de Recerca i Innovació; Dra. Elisabet Golobardes, vicerectora d'Ordenació i Qualitat Acadèmica; i jo mateixa, Dra. Anna Berga, com a secretària general.

A nivell institucional, cal destacar que durant el curs 2021-2022 es va treballar en el procés d'integració de la Facultat de Filosofia al campus La Salle, que és efectiu des de l'1 de setembre de 2022; i destacar, també, el nomenament de nous càrrecs d'alta responsabilitat en centres i institucions de la Universitat, com la

Dra. Giorgia Miotto, directora general de la Fundació Blanquerna; el Dr. Carles Casanovas, president de FUNDIT, titular del centre adscrit ESDi; i, més recentment, des del passat 1 de setembre el Dr. Xavier Mendoza és el nou director general de la Fundació Esade. Així mateix, durant el curs 2021-2022 el Dr. Josep Lluís Míco va ser nomenat degà de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna, i el Dr. Christopher Kennett ha començat el curs 2022-2023 com a nou degà de la Facultat Internacional de Comerç i Economia Digital La Salle. Gràcies a totes les persones que les han precedit en el càrrec per la seva tasca i dedicació a la Universitat.

La memòria és un reflex de la contribució de totes les persones que formen part de la comunitat universitària. És per això que volem tenir també un sentit record per les persones de la nostra comunitat que ens han deixat durant el curs acadèmic 2021-2022, amb el desig que descansin en pau.

Elaborar la memòria és una tasca rellevant, que ens serveix per visualitzar la bona evolució dels indicadors de la Universitat en totes les seves missions, així com la vitalitat de la comunitat universitària amb les múltiples iniciatives acadèmiques, científiques i de compromís social. No vull acabar, doncs, sense fer un agraïment als equips de persones, dels centres i del Rectorat, que han treballat amb la màxima dedicació en l'elaboració de la memòria en els seus diferents formats, que són la novetat enguany, per poder-la presentar a la nostra comunitat universitària i a la societat en general.

Esperem que siguin del seu interès, i els convido ara a continuació a veure la videomemòria del curs 2021-2022.

Moltes gràcies!

Podeu consultar la memòria aquí:

I la videomemòria aquí:

Lliçó inaugural

Dra. M. Carmen Llasat

Catedràtica de Física de l'Atmosfera
a la Universitat de Barcelona

Lliçó inaugural

Dra. M. Carmen Llasat

Catedràtica de Física de l'Atmosfera a la Universitat de Barcelona

16

La crida transcendent de la Universitat com a transformadora per a un món més sostenible

“Conserua esperança ab justicia e fortitudo e prudencia e temprança.” Ramon Llull. Llibre dels Mil Proverbis

Introducció

És per a mi un honor poder impartir aquesta lliçó inaugural del curs 2022-2023 de la Universitat Ramon Llull, amb la qual em sento estreta i gratament vinculada. Ja en els meus temps d'estudiant de Física a la Universitat de Barcelona vaig poder col·laborar en un estudi de la ionosfera amb l'Observatori de l'Ebre, entitat amb què segueixo treballant en la recerca sobre el canvi climàtic i els recursos hídrics. L'Observatori de l'Ebre va ser el bressol d'IQS, on actualment tinc el plaer de formar part del seu patronat, al president del qual, P. Enric Puig, i al seu director, Dr. Salvador Borrós, agraeixo que m'hagin proposat per ser aquí amb tots vostès. Agraïment que faig extensiu al Dr. Josep Maria Garrell, en aquells moments rector d'aquesta universitat, per haver acceptat la proposta. Ja constituïda la Universitat Ramon Llull, vaig ser convidada a impartir les classes de Metodologia de les Ciències a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna per qui en aquells moments era el seu degà, Dr. Jordi Riera. La preparació d'aquelles classes em va confirmar sobre la importància del criteri ètic i filosòfic que s'amaga darrere de qualsevol mètode científic, fins i tot en les activitats i decisions aparentment més mecàniques, i que, lamentablement, tan poc es té en compte avui en dia. Vull agrair a La Salle, com a responsable del programa de Doctorat, les facilitats que em va donar per la defensa de la tesis que vaig codirigir amb l'Observatori de l'Ebre, i si bé amb ESADE no he col·laborat encara

directament, tinc el plaer de compartir amb dos dels seus professors, els jesuïtes Dr. Carrera i Dr. Mària, el grup d'Ètica i Sostenibilitat de Cristianisme i Justícia i el patronat de l'IQS, amb el qual no dubto que en breu, i precisament en l'àmbit de la sostenibilitat, s'establirà una fructífera col·laboració. A la Fundació Pere Tarrés vull agrair la seva dedicació als nens i adolescents, i també les oportunitats de formació en el lleure per als joves. Malgrat que no hi he tingut un contacte directe, l'he anat seguint a través dels meus fills, que han dedicat una gran part del seu temps a colònies i esplais i han gaudit d'aquesta formació. Finalment, no podia deixar de mencionar la Facultat de Filosofia, on he assistit a nombrosos seminaris i actes i on s'han format diverses persones de la meva família. Puc dir, per tant, que em sento com a casa. I així vull que prenguin la meva petita dissertació: amb tota la confiança que hi hauria dins d'una gran família, on cadascú té els seus carismes i limitacions, però tots estan embrancats en el mateix arbre.

La Universitat Ramon Llull cridada a la transcendència

L'Arbre, un bon símbol per a la Universitat Ramon Llull. L'Arbor Scientiae o Arbre de la Ciència, una de les obres més emblemàtiques del beat Ramon Llull, on cada ciència es representa com un arbre en el qual les arrels, tronc, branques, fulles i fruits sistematitzen les seves característiques. L'arbre que dona aixopluc a multitud d'espècies animals i vegetals, del qual moltes vegades sols veiem una tercera part i la resta roman oculta en les seves arrels, disposades a retornar-li la vida quan aparentment mori en un incendi. L'arbre que amb la seva fotosíntesi és un element modelador del clima. Sistematització del coneixement, aixopluc d'alumnes de totes les procedències, modeladora dels futurs i futures professionals, supervivent de situacions pandèmiques gràcies a la tasca poc visible, fins i tot oculta, de nombroses persones del professorat, direcció, administració i serveis. Aquesta és la Universitat Ramon Llull. No hi ha dubte de la seva qualitat en la formació dels seus i les seves alumnes. Però també per això està cridada a donar més, a anar més enllà del futur immediat, del nombre de preinscripcions i de la posició en els "rankings", del dia a dia que pot arribar a ofegar la mirada a llarg

termini, tal com queda sintetitzat en el seu propi símbol.

L'Arbre, "Axis Mundi", és el símbol universal de centre còsmic i transcendència, des de les tradicions mítiques, religioses i simbòliques més remotes i antigues fins als nostres dies. L'"Yggdrasil" de la mitologia escandinava que alça la seva copa fins al cel i enfonsa les seves arrels fins el centre de la Terra; l'"Arbre de la Vida" del Gènesi, arbre del coneixement del bé i del mal, que més tard sant Pere identificarà amb el Crist, pedra fonamental d'aquesta universitat. Una transcendència que en aquest segle XXI s'ha vist apartada per un creixement tecnoeconòmic accelerat que ha deixat pel camí el necessari creixement ètic. És aquí, precisament, on la Universitat no pot romandre en silenci, portada pels vaivens de la societat, compaginant les modes tal com van arribant o adequant els seus objectius a les demandes a curt termini. Des d'aquí vull defensar la Universitat com a centre de coneixement i constructora de futur, on el coneixement tecnològic, científic i humanístic ha d'anar de la mà del creixement humà i ètic. Una ètica arrelada en el sentit transcendent de la vida, el respecte a les altres persones i la cura de la Casa Comuna.

18

El coneixement exigeix una actitud més responsable

Per què continuar insistint en aquesta Cura de la Casa Comuna, com en diu el Papa Francesc? O en el Canvi Climàtic a causa de l'activitat humana consensuat per l'IPCC? O en els Objectius del Desenvolupament Sostenible proposats per Nacions Unides? Fins i tot, per què voler coaccionar les accions i decisions de les persones parlant dels Límits Planetaris? No nego que estem cansats de sentir-ho, ni tampoc que tant governs com entitats públiques i privades poden malversar els seus missatges en benefici propi o com un acurat maquillatge. Tampoc nego que es poden utilitzar per crear noves formes de negoci no ètiques, justificar projectes sense sentit o fomentar creences poc fonamentades i fins i tot absurdes, com pot ser la proposta de suïcidi de l'espècie humana a través de la no procreació. Però no tenim cap altre camí. Hem de parlar de canvi climàtic i de desenvolupament sostenible si volem que els nostres

descendents trobin un món habitable. I hem d'afegir conceptes com Justícia Climàtica o Ecologia Integral. Perdó, no "si volem". És la nostra obligació. Perquè si d'una cosa sembla que no som conscients és que en aquest segle XXI el coneixement que tenim de les conseqüències de les nostres accions sobre la Natura, el Clima i el Món no l'havíem tingut abans. Quan els rapa nui van talar tots els arbres per a l'agricultura i la construcció dels moais a l'Illa de Pasqua desconeixien l'impacte que tindria en els ecosistemes i el clima de l'illa. De fet, quan va començar la revolució industrial tampoc es tenia coneixença del greu impacte que amb els anys tindria en el clima mundial. És aquest coneixement al qual hem arribat avui en dia el que fa que la nostra responsabilitat sigui encara major.

19

Una mirada a la situació de la Casa Comuna a l'era de l'Antropocè

Per entendre-ho millor, un exemple de bones pràctiques en l'àmbit del clima en resposta a l'avenç del coneixement és el del Forat d'Ozó. Quan es van començar a utilitzar els Clorofluorocarbonats (CFC), per als esprais i refrigeració principalment, es desconeixia l'efecte que podien tenir en la capa d'ozó, que es troba enmig de l'estratosfera arribant a una concentració màxima cap als 25 km d'altitud, i que actua com a para-sol de la radiació ultraviolada cancerígena. A finals dels anys 70, a l'inici de l'observació de la Terra des dels satèl·lits, es va detectar que s'havia produït una disminució de la concentració d'Ozó en aquesta capa, el que coneixem com a Forat d'Ozó. La investigació va mostrar que la circulació atmosfèrica portava aquests gasos sobre l'Antàrtida on es formaven núvols estratosfèrics que catalitzaven reaccions químiques que portaven a la dissociació de l'Ozó. L'any 1985, 20 països van firmar la Convenció de Viena per la Protecció de la Capa de Ozó i el 1992 l'Acord de Copenhaguen va avançar la prohibició del seu ús a 1996 (amb comptades excepcions com els inhaladors per a asmàtics). Els CFC van ser substituïts pels hidroclorofluorocarburs (HCFC) que no afecten la capa d'ozó, però posteriorment es va veure que agreujaven l'efecte hivernacle. I per això, el 2016 es va

firmar l'Acord de Kigali per eliminar progressivament els HCFC.

20

No ha succeït el mateix amb l'augment de gasos d'efecte hivernacle i la crida a un desenvolupament sostenible. Una crida que va començar tot just fa 50 anys, el 1972, quan encara no es parlava d'aquest concepte. La Dra. Donella Meadows va liderar l'estudi encarregat pel Club de Roma al MIT i conegut com Els Límits del Creixement, on ja s'anunciava que no es podia créixer indefinidament atesa la finitud dels recursos del planeta. Poc després, el 1973, el Dr. Ernst Friedrich Schumacher va publicar El petit és bonic: un estudi d'economia com si les persones importessin, on es reflexionava sobre la pobresa, la desigualtat i el creixement econòmic desmesurat, i que seria continuat el 1987 pel l'informe de la primera reunió de la Comissió Mundial sobre Medi Ambient i Desenvolupament liderat per la Dra. Gro Harlem Brundtland, El Nostre Futur Comú, on es va introduir el concepte de Desenvolupament Sostenible. Uns anys abans, el 1979, l'Organització Meteorològica Mundial ja havia convocat als governs del món a controlar i preveure canvis potencials en el clima provocats per l'ésser humà que podien ser adversos per al benestar humà, fet que donaria lloc el 1988 a la creació del Grup Intergovernamental de Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC). En realitat, des dels anys 60 ja s'havia començat a detectar un increment de la concentració de diòxid de carboni a l'atmosfera, un dels gasos d'efecte hivernacle, que atrapa part de l'energia radiativa en una llarga que surt de la Terra, mantenint en equilibri la temperatura del sistema Terra-Atmosfera. Un fort augment del mateix trenca aquest equilibri. Arran de la Cimera de la Terra celebrada a Río de Janeiro el 1992 es van crear les trobades anuals de les Conferències de les Parts (COP), la més famosa de les quals va ser la celebrada a París l'any 2015, el mateix any en què es presentava l'Encíclica Laudato SI i els Objectius del Desenvolupament Sostenible. Va ser en aquesta COP21 quan l'IPCC ja no plantejava cap dubte sobre l'efecte antropogènic en l'escalfament global, on tots els països van acordar limitar aquest escalfament a 1,5°C i on es va acordar crear un fons internacional solidari per ajudar els països més afectats pels impactes del canvi climàtic. No podem, per tant, menysprear

la labor desenvolupada en els darrers 50 anys per tantes persones i organitzacions per donar a conèixer i defensar el que avui en dia coneixem com a desenvolupament sostenible, però tampoc podem negar que hem avançant molt lentament, extraordinàriament poc a poc, i sense arribar a tot. Fins i tot en alguns aspectes hem fet marxa enrere.

On ens trobem ara? El sisè informe de l'IPCC (AR6) presentat entre la tardor del 2021 i la primavera del 2022 ha conclòs que l'escalfament global de l'atmosfera degut a l'acció humana ha arribat a 1,07°C de mitjana a tot el Planeta, si es compara amb la temperatura a mitjans del segle passat. Qui diu que això és molt poc podria imaginar el que representa per a cada persona estar a una temperatura corporal de 38°C i estendre-ho a tota la humanitat. Hi ha parts del Planeta on aquest escalfament és superior, com Sibèria, on perilla la tundra i les bosses de gas metà del subsol, o la pròpia regió mediterrània, on ja s'ha superat en terme mitjà l'increment d'1,5°C. Si es continua amb el mateix model de consum i producció energètica que en l'actualitat, a finals de segle l'augment superarà els 4°C.

Malgrat les incerteses associades als escenaris climàtics, ecològics i socioeconòmics dels propers 80 anys, les conseqüències d'aquest escalfament són prou conegudes, malgrat que no reconegudes i compreses: l'augment del nivell del mar, el desgel, l'augment de fenòmens meteorològics adversos i riscos com els incendis o les inundacions, la pèrdua d'ecosistemes, etc. El propi IPCC mostra com els impactes són més greus en els països que menys han contribuït al canvi climàtic i al mateix temps menys capacitats d'adaptació tenen. Posaré algun exemple. Al nord de l'Índia, al poblat agrícola de Nagla Tulai, la temperatura va arribar a finals de maig a 49°C; però no hi ha electricitat i per tant tampoc cap eina ni aparell de refrigeració, ans al contrari, cuinen amb foc, cosa que augmenta encara més la temperatura als edificis. A l'Amèrica Llatina s'esperen uns 17 milions de migrants interiors a mitjans de segle com a conseqüència del clima, i al Mediterrani uns 250 milions de persones pobres en aigua en els propers 20 anys. A això s'uneixen

actuacions salvatges sobre el Planeta, com la crema de la selva de l'Amazònia per substituir-la per pastures i conreus. Per fer-nos una idea, des de 1970 l'Amazònia brasilera (65% del total) ha perdut més de 700.000 km² de bosc, i solament al gener de 2022 430 km² de selva van ser talats, un 418% més que al gener de 2021. Si tenim en compte que a això s'uneix l'augment de temperatura i sequeres a la pròpia selva a causa del canvi climàtic, més els efectes de fenòmens naturals com la Niña, les conseqüències són inabastables: pèrdua d'ecosistemes, augment del perill de zoonosis, retroalimentació del canvi climàtic antropogènic, atemptats sobre els pobles indígenes... En paraules del Papa Francesc a la Laudato Si (n. 49): “Hoy no podemos dejar de reconocer que un verdadero planteo ecológico se convierte siempre en un planteo social, que debe integrar la justicia en las discusiones sobre el ambiente, para escuchar tanto el grito de la Tierra como el grito de los pobres”.

Què podem esperar com a resposta de la Universitat Ramon Llull?

Evidentment no soc ningú per donar una resposta a aquesta qüestió. Però si m'ho permeten faré una reflexió. L'exemple de l'Amazònia ens ajuda a tornar a les imatges de l'arbre introduïdes al principi de la meva conferència. L'arbre com a font de vida. Les branques del coneixement distribuïdes en les diferents facultats i escoles però unides a un mateix arbre que s'arrela en un pensament cristià i humanista. La situació actual requereix respostes audaces que sintetitzin el coneixement i saviesa del professorat amb la inquietud i esperit d'innovació dels i les estudiants, afavorit per una bona governança des dels equips rectoral i deganats. La crida a una conversió ecològica integral neix en l'àmbit individual i es manifesta en la dimensió espiritual, en l'estil de vida i en la mobilització cap a un món més sostenible. Aquesta dimensió espiritual mobilitza a les persones a viure l'equilibri ecològic, com molt bé manifesta l'Encíclica Laudato Si: «el (equilibrio) interior consigo mismo, el solidario con los otros, el natural con todos los seres vivos” i, pels creients “el espiritual con Dios» (n.210). Sols des d'aquí podem entendre, enmig d'una societat tintada pel sobre-consum i l'èxit

econòmic, les propostes basades en el “menys és més”, “es pot ser feliç amb poc”, o la “justícia climàtica” i que porten a un canvi d’estil de vida en coherència amb un planeta amb recursos limitats i amb l’esperit sobre el qual se sustenta aquesta universitat.

Però la mobilització requereix una visió de gran abast i transdisciplinària. No ens podem quedar sols amb l’energia verda, la disminució de la mobilitat o el consum de roba de segona mà. Les escoles de negocis, la recerca en química, la formació del professorat..., no hi ha facultat ni escola que no tingui alguna cosa a dir-hi i a aportar. Com crear empreses i llocs de treball que responguin a aquesta sostenibilitat ambiental i social i siguin viables econòmicament? Com disminuir la contaminació química de moltes indústries? Com respondre al desafiament que l’educació en sostenibilitat representa en un context d’altíssim consum i benestar? Com no caure en el paradigma “eficientista” de la tecnocràcia? Quines respostes es poden donar des de l’enginyeria per a una mobilitat més sostenible? Com promoure un turisme que apunti a menys mobilitat? Quins han de ser els nous paradigmes arquitectònics i urbanístics? La població cada cop més envellida com es podrà enfrontar a temperatures cada cop més elevades, a noves pandèmies? Com enfrontar-nos a les dinàmiques dels mitjans de comunicació i del món digital omnipresents?

En aquest debat de la sostenibilitat hi ha cinc possibles sortides en fals si no es tenen en compte les altres. La sortida “tècnica” ens diu que la ciència i la tècnica ens salvaran del problema; la “política” aposta per la regulació i la legislació; l’“econòmica” es focalitza en trobar els incentius adequats; la “cultural” centra la sortida en un canvi d’hàbits; finalment, l’“espiritual” s’acomoda pensant que passi el que passi Déu ens traurà endavant. Soles, són falses. Totes juntes, constitueixen l’única sortida. Consensuat en sis paraules clau, ens enfrontem a un repte on s’ha de tenir present la seva complexitat, dificultat, incertesa, interconnexió, interdisciplinarietat i urgència.

Conseqüentment, a la gran taula de la sostenibilitat estan convidades a seure persones que l’aborden des de diferents angles i interessos.

Ni tan sols parlen el mateix llenguatge. Aquestes limitacions són precisament les que li donen la seva riquesa i l'oportunitat de poder enfrontar-se a reptes tan complexos com els expressats en les qüestions anteriors. Necessitem investigació científica, solucions tècniques, incentius econòmics, regulació legislativa, implicació política i canvis culturals, però també reflexió ètica i filosòfica. Tot això assentat en un coneixement rigorós que sols pot donar la universitat, on es combina recerca i formació en totes les disciplines necessàries per cercar solucions integrals, on es pot aprofundir en les interaccions dels sistemes naturals entre si i amb els sistemes socials sense oblidar la crisi socioambiental.

La Universitat Ramon Llull ja va començar fa temps aquest camí vers la sostenibilitat com ho mostra la seva adhesió a la xarxa Laudato Si Universities o les accions que està desenvolupant cada centre. Però té uns talents que porten aquesta crida a molt més. La porten a ser líder en la transformació cap a un món més sostenible. És necessària una ecologia ambiental, econòmica, social i espiritual.

No vull finalitzar sense abans adreçar unes paraules al subjecte principal de la universitat. Aquesta crida a la conversió ecològica integral està especialment adreçada a cada persona que estudia en aquesta universitat i que té a la seva mà la capacitat de formar-se i incidir, avui i demà, perquè l'esperança en un món millor arrela en terra fèrtil. M'adreço a cada un i cada una de vosaltres. Vosaltres sou el futur i, si volem que aquest existeixi, no podem prendre un altre camí.

Moltes gràcies per la seva atenció i escolta. Ha estat un plaer i un honor poder ser amb vostès aquest matí i impartir aquesta xerrada.

**Inauguració del curs acadèmic
2022-2023**

Dr. Josep Antoni Rom Rodríguez

Rector de la URL

Inauguració del curs acadèmic 2022-2023

Dr. Josep Antoni Rom Rodríguez
Rector de la URL

26

Avui, 10 d'octubre, fa 33 anys que el Cardenal Narcís Jubany junt amb els membres fundadors de la Universitat van constituir la Fundació Universitat Ramon Llull. Una bona casualitat.

Però el primer és el primer. Vull donar les gràcies a totes les persones que sou presents avui aquí i, especialment, als protagonistes d'aquest acte.

Som molt afortunats, perquè ens acompanya el president Antoni Millet, que és com un far que ens ajuda a no desviar-nos de la ruta i sempre es fa disponible per als requeriments de l'Equip Rector. Ens acompanya també el cardenal Joan Josep Omella, que ens ha inspirat amb les seves paraules, i que ha presidit l'eucaristia de la primera part d'aquest acte. Ell sempre ens guia en la reflexió sobre la identitat cristiana de la Universitat Ramon Llull. I finalment, ens acompanya també la Dra. Maria del Carmen Llasat, que avui ens ha regalat alguna cosa més que una lliçó inaugural d'inici de curs. Lamentem l'absència de la Molt Honorable Consellera Gemma Geis, per les raons que tothom coneixeu.

També és un honor compartir aquest acte amb els meus companys rectors i totes les autoritats presents. Moltes gràcies.

Com a acadèmic agraeixo profundament la lliçó inaugural de la Dra. Llasat i com a rector em congratula especialment la seva col·laboració amb tants centres de la URL i la seva condició de patrona de la institució que avui ens acull, IQS. Gràcies pel seu gran compromís personal amb aquesta universitat. Ha estat un honor compartir aquest moment, la seva lliçó inaugural ha estat especialment motivadora, perquè no solament n'hem pogut

aprendre, sinó que també ens ha interpel·lat tot fent una crida a l'acció.

Gràcies al Dr. Salvador Borrós, director general d'IQS, i al Pare Enric Puig, president del seu Patronat, per acollir i fer possible l'organització d'aquest acte i proposar-nos la Dra. Llasat, que ens ha convidat a ser líders en la transformació cap a un món més sostenible.

27

Tenim una responsabilitat. La Dra. Llasat ens ha dit que “La crida a una conversió ecològica integral neix en l'àmbit individual i es manifesta en la dimensió espiritual, en l'estil de vida i en la mobilització cap a un món més sostenible”. Els nostres valors i el nostre Ideari ens empeny a treballar en aquesta direcció. Ho estem fent, però confio que sapiguem ajudar a trobar noves respostes que evitin de caure en el paradigma eficientista que, com vostè ha observat tan bé, és un perill que tenim ben a prop.

Segur que el Dr. Óscar Mateos, el nostre delegat de l'Agenda 2030, n'ha pres bona nota. El camí cap a la sostenibilitat no és només un repte dels òrgans de govern de la Universitat. Avui, se'ns ha convidat a la conversió ecològica integral de cada persona que estudia en aquesta universitat, és un repte de tots. I els nostres estudiants són molt sensibles a aquests reptes.

Un dels moments més contundents de la II Jornada per a l'impuls de l'Agenda 2030 de la URL, com s'ha vist a la videomemòria, va ser la taula rodona amb sis estudiants: la Maria Serra, la Marina Pou, en Rafel Jaume Venys, en Joan Brill, la Marta Crespo i en Cristian Cifuentes, els quals, amb les seves intervencions, ens van passar la mà per la cara, com es diu popularment, a la resta de membres de la comunitat universitària. El seu nivell de compromís i exigència va remoure en els seients totes les persones presents a la sala. La complexitat del desafiament no ens redimeix de la necessitat d'abordar solucions. Haurem d'estar a l'alçada. Agraïxo als nostres estudiants ser tan actius en aquesta conversió ecològica integral.

Amics i amigues, companys i companyes, us he de dir que em fa molta il·lusió tornar a veure-us després de l'acte de relleu de rector de fa uns dies. Però reconec que em preocupa no semblar-vos tediós

28

Segons Harold Wilson, que va ser primer ministre britànic en els anys seixanta: “Preparar un discurs de deu minuts em costa un parell de setmanes; un discurs d’una hora, una setmana, i un discurs de dues hores sempre puc improvisar-lo”. Doncs llàstima que aquest discurs no duri dues hores perquè podria haver-lo improvisat. Evidentment, faig broma perquè com és lògic, no és pas així. Aquest acte mereix tota la meva dedicació.

Però avui el protagonista no és el rector; avui és una festa de tota la comunitat de la nostra universitat. És una festa dels estudiants, del professorat i dels equips tècnics de la URL. M’agrada molt el que diu Gadamer sobre l’art i la festa. En la festa es fonen els horitzons del present i del passat. En el retorn de la festa hi ha un factor de repetició, d’obrir de nou la porta al passat, però alhora en aquesta repetició hi ha una referència fonamental al present. Cada festa és igual i diferent, ens convoca a la tradició, però l’experimentem amb la novetat del moment. Per això cada inici de curs és una festa, un inici que ens parla de diverses promeses: del privilegi de la trobada amb els estudiants, dels nostres nous projectes de recerca i de les millores que realitzarem per a les nostres institucions, exactament en la línia del que ens ha proposat la Dra. Llasat.

Per això, perquè això és una festa, us parlaré d’aquests horitzons del passat i del present: perquè l’any que ve sigui igual i diferent una altra vegada.

Centrem-nos primer en la memòria d’aquest curs passat. Hem canviat els formats d’aquesta memòria, del particular al general, de l’estàtic al dinàmic. Ho devem al nombrós equip tècnic que treballa en l’edició d’aquest text. Teniu una còpia de la memòria breu, un fulllet que és una fotografia dels nostres indicadors. També hem fet una memòria videogràfica per a visualitzar de manera dinàmica aquesta informació i, per primera vegada, una memòria extensa

de més de vuitanta pàgines que trobareu en el portal web de la Universitat.

Cada format d'aquesta memòria té una funció, atès que no és fàcil representar l'activitat d'una organització federal. Evidentment, en algun moment cal sintetitzar, però també cal exposar-hi la riquesa de tot el mosaic. Per això us convido a llegir la memòria extensa on abunden les notícies sobre activitats, premis, jornades, congressos i projectes de totes les institucions de la URL.

29

Més enllà dels formats, el que importa és que la Universitat Ramon Llull és una organització madura que s'adapta a les necessitats del nostre temps. I vull assenyalar alguns aspectes que ho demostren:

- 121 titulacions oficials
- 313 titulacions pròpies

Són una imatge de la intensa activitat dels nostres centres i m'agradaria destacar la importància que té la posada en marxa del nou programa de doctorat de la Facultat de Ciències de la Salut de Blanquerna. Els doctorats, el primer fonament de la recerca, ja cobreixen totes les àrees dels nostres estudis i per primera vegada vam decidir celebrar-lo tots junts, en un acte de graduació de doctors i doctores de la URL que va ser el primer acte de graduació compartit per totes les institucions de la Universitat. Us convido a participar en l'edició d'enguany que celebrarem el proper dia 4 de novembre a Esade.

Val la pena felicitar tots els centres de la URL pel treball en l'àmbit de la qualitat:

- 8 centres acreditats institucionalment

El major nombre en una universitat catalana és una bona mostra del vostre esforç.

Les iniciatives pedagògiques dels nostres centres durant la pandèmia

ens han portat a reflexionar en noves formes de docència. Tots n'hem après molt.

Vivim uns temps d'evolució del model d'universitat. Microcursos, més formació dirigida a facilitar els “resets” de la vida professional, educació superior i formació professional. Molts canvis en poc temps, però no és una sorpresa per a nosaltres. A part dels 313 títols propis de la Universitat, l'activitat de cursos d'executive education d'alguna de les nostres institucions és molt important. Podríem aprofitar aquesta experiència per a adaptar-nos als nous formats que es requereixen. Una experiència que també tenim en el camp de la Formació Professional dual.

30

No és dual el model de formació pràctica d'institucions com IQS des de fa més de 100 anys? No portem molts anys realitzant TFG i TFM amb la col·laboració de les empreses? No forma part del nostre ADN? Fèiem pràctiques abans que existís el concepte. Tenim convenis amb milers d'empreses i institucions. Empreses a les quals vull agrair la seva important contribució al desenvolupament de les pràctiques de les titulacions i la seva col·laboració en els projectes de transferència de coneixement dels nostres investigadors. Gràcies pel vostre suport. Si algun dia perdem de vista que no podem existir els uns sense els altres aquesta universitat no es reconeixerà a si mateixa.

També vull destacar l'impacte que té en la Universitat haver aconseguit:

- un 25% d'estudiants de 132 nacionalitats.
- són 5.274 estudiants, una xifra que impressiona

La URL és una institució tremendament internacionalitzada. És cert que aquesta dinàmica no es dona de la mateixa manera en totes les titulacions, però un increment tan notable implica una responsabilitat molt gran. La nostra universitat és un instrument de la internacionalització de Catalunya, una porta d'accés d'aquest país al món, i confiem que les traves burocràtiques amb què ens toquem en els sistemes d'accés no dificultin aquesta dinàmica. A

mesura que el nombre d'estudiants locals anirà descendint per raons demogràfiques, és important que les nostres administracions facilitin tot el possible aquests processos en benefici de tothom.

En l'àmbit de la recerca, la transformació de la cultura de recerca de la Universitat continua aportant fruits abundants. No podem deixar de subratllar els resultats del Pla Estatal d'I+D+I d'enguany, on es va obtenir:

- finançament per a 22 projectes
- i una ràtio d'èxit del 55%

En aquests moments també tenim en marxa:

- 46 projectes europeus
- amb un finançament global de 8,6 milions d'euros

Confiam que aquest èxit també es reflecteixi en els resultats de les convocatòries de grups reconeguts SGR per part de la Generalitat de Catalunya.

No és un mal balanç per a una universitat de les nostres característiques. Són uns resultats que desmenteixen la creença que una universitat privada no assumeix el repte de la recerca. És un plaer dir al nostre personal investigador que segueixi endavant, que no és moment de deixar-se portar pel corrent. Gràcies per treballar amb tanta intensitat malgrat les dificultats de finançament de la recerca, feu la Universitat més gran. Obrim noves portes, obrim noves àrees de recerca, com la nova Càtedra de Lleure Educatiu i d'Acció Sociocultural de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés. Aprofundim sobre tot allò que ens fa diferents i ens fa més socials i ètics.

Per aquesta raó estem reforçant les aliances internacionals amb universitats en el marc de les xarxes SACRU i ENGAGE.EU. Això suposarà un esforç notable en què molts membres de la comunitat URL es trobaran involucrats; però són iniciatives que defineixen el nostre gran compromís amb la recerca.

Un compromís que també es reflecteix en la voluntat de captar el talent i facilitar la possibilitat d'estudiar a la URL:

- 14,6 milions d'euros en beques, ajuts i premis són una xifra que visualitza la voluntat de les nostres institucions de construir una universitat el més diversa possible malgrat els límits d'una organització que es finança fonamentalment a través de les matrícules.

32

Respecte a les activitats que indiquen la vitalitat de la Universitat, és impossible comentar-les totes, però val la pena desatacar les diverses jornades sobre salut mental, la voluntat de la nostra comunitat de millorar la prevenció i els instruments de seguiment dels estudiants, així com l'aprovació del IV Pla d'Igualtat de Gènere. Totes elles, activitats vinculades a l'àrea de desenvolupament de l'Agenda 2030.

D'altra banda, el retorn a l'activitat presencial de la Universitat d'Estiu Ramon Llull i el nou conveni amb l'Ajuntament de Puigcerdà, l'Associació Universitària de Cerdanya i el Col·legi de Metges de Barcelona per a continuar celebrant la jornada d'estiu de la professió mèdica en el marc d'aquesta universitat d'estiu.

Aquest ha estat el curs de l'esport a la URL. Vam coordinar els Campionats de Catalunya i els nostres estudiants van participar activament en l'esdeveniment. Volem felicitar totes les persones participants, però especialment, en aquest any tan esportiu, cal retre homenatge a l'equip de futbol masculí que va aconseguir la 4a posició en els jocs europeus universitaris.

L'esport és una de les activitats més cohesionadores de la nostra comunitat, sovint vosaltres sou els que ens ensenyeu el valor de treballar més units. Sou la nostra raó de ser i el motor de la vida universitària. Felicitats.

Actualment, el Consell d'Estudiants que us representa és un dels òrgans més actius de la Universitat i treballa persistentment per a

ser actiu en les comissions i els consells de representació estudiantil. Us animo a seguir aquest camí, perquè durant els anys universitaris no sols s'aprèn a les aules, sinó que el compromís públic, el compromís social, l'esport o l'activitat cultural són altres escoles per a desenvolupar les vostres habilitats i el vostre pensament crític.

Aquest pensament crític, d'altra banda, ens agrada conrear-lo des de les assignatures transversals de filosofia, antropologia i ètica, i també l'incorporem en les activitats de pastoral que oferim per a conrear-hi una dimensió espiritual mobilitzadora. Una espiritualitat que, com diu el Papa Francesc “no és separada del propi cos, ni de la naturalesa o la realitat d'aquest món, sinó que viu amb ells i en ells”.

33

Aquests són fets dibuixats en l'horitzó del passat.

Ara m'agradaria destacar alguns aspectes del present per a contextualitzar aquest moment. Aspectes que, sobretot, són una breu reflexió sobre el context legislatiu actual.

Aquests dos últims anys han estat molt actius en la implementació de noves lleis i decrets que afecten les universitats.

Ens acostem al tram final del procés d'aprovació de la nova Ley Orgánica del Sistema Universitario. L'avantprojecte ha anat evolucionant i es troba en la seva fase final. És una llei necessària per a modernitzar aspectes relacionats amb la contractació, la internacionalització, la diversitat lingüística i els nous formats de formació al llarg de la vida. En general, el llenguatge i la consideració de les universitats privades com a part del sistema i el reconeixement de l'educació superior com un servei públic fet des de qualsevol tipus o model d'universitat és un avenç important. També ha millorat el títol relatiu als estudiants que aplica a tots els estudiants, independentment de la universitat a la qual hagin decidit estudiar.

Però, com defensa la CRUE, no sembla lògic exceptuar les universitats privades de l'article sobre el desenvolupament de

projectes de recerca i la transferència de coneixement. L'interessant és que tot el seu ecosistema de generació i transmissió del coneixement pugui ser incentivat públicament o pugui arribar a acords de col·laboració públic-privat per a qüestions d'interès públic. No se'n pot excloure les universitats sense afany de lucre que també ens dediquem a la recerca. Ja veurem quina versió final ens trobem d'aquest text.

34

Recentment, el Congrés dels Diputats ha aprovat una nova Ley de la Ciència. La seva ambició és notable, però ens sorprèn la situació de desigualtat que presenta entre l'activitat de recerca de les entitats públiques i la recerca en les universitats o les empreses. Malgrat les millores en molts aspectes d'aquesta llei, no resulta del tot inclusiva i respon a una cultura que segrega el valor i la iniciativa de la societat civil en la recerca.

La bona notícia és que la Llei de la Ciència de Catalunya està pendent d'aprovació per part del Parlament de Catalunya. Una llei que vol consolidar la ciència com a element estructural del país. És una llei molt consensuada, en la qual hem participat activament amb tot el sistema universitari català. Una llei que sorgeix del Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement i que és fruit d'un treball molt intens de l'equip actual de Departament de Recerca i Universitats. Agraïco a la consellera, al Departament i als grups parlamentaris la seva atenció i capacitat de diàleg durant el procés d'elaboració de la llei, que sí que contempla el reconeixement del nostre paper com a agents de recerca a Catalunya.

Malgrat aquesta bona notícia, no negaré que estem inquiets. Inquiets pel context polític que es veu agreujat per la necessitat del Govern de Catalunya de reestructurar els departaments que el configuren. Confiem que no desaparegui el Departament de Recerca i Universitats, que ha impulsat la internacionalització, la recerca i la coordinació del sistema universitari català. Iniciatives com el finançament basal de la recerca també per a les universitats privades sense afany de lucre o l'obertura del programa ICREA Acadèmia per a tot el sistema han estat uns avenços dels quals ens sentim molt

complaguts i agraïts. Esperem que aquesta situació no impliqui una reculada en els nostres processos de col·laboració.

A aquest context polític i legislatiu s'afegeixen els problemes energètics, econòmics, socials provocat pel conflicte a Ucraïna. També ens afecten a nosaltres, com a tota la societat. Haurem de treballar molt junts per a enfrontar-nos a aquesta realitat.

35

Ja us he comentat en altres ocasions la nostra aposta, l'aposta del nou Equip Rector per la cohesió, els valors i la innovació. Eixos que compartim amb els òrgans de govern, amb el professorat i els equips tècnics als quals hem d'agrair el treball diari i la il·lusió que aporten a la nostra universitat. En aquesta línia, voldria destacar la integració de la Facultat de Filosofia a La Salle perquè és un bon exemple de col·laboració i de cohesió. Intentarem desenvolupar els projectes d'aquest mandat sota aquesta perspectiva.

Com a bon ritual de transformació, les festes han de tenir els seus símbols. Aquest any el nostre símbol és la pinya, la base d'un castell. Es tracta d'una metàfora del que fem a la Universitat: ajudar-nos a aconseguir l'excel·lència, però no des de l'ambició individual. Això no seria fruit de la nostra cultura, filla de l'humanisme cristià. Ho fem des del reconeixement de l'altre i des de la confiança. No deixarem caure ningú. La pinya és una bella metàfora del que Catalunya vol ser.

Precisament en aquests temps turbulents no podem oblidar que som una federació, però que ens trobem agermanats en aquesta pinya que ens converteix, com a grup, en quelcom una mica més gran que nosaltres mateixos.

Gràcies colla castellera de la URL, gràcies per engrescar-nos a compartir el vostre entusiasme amb nosaltres i a ensenyar-nos a aplicar la pedagogia de la pinya.

Gràcies president, cardenal, Patronat, membres del Comitè d'Honor per ser aquí, avui, i per acompanyar-nos sempre.

Gràcies Dr. Garrell per tot el treball ingent realitzat i que es posa de manifest, tal com hem vist, en la memòria del curs passat.

I ara, què toca? Ara toca carregar el castell i no descarregar-lo fins als actes de graduació. Per tant, dono per inaugurat el curs acadèmic 2022-2023 de la Universitat Ramon Llull.

IQS · Blanquerna · La Salle · ESADE · Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés
I.U. Observatori de l'Ebre · I.U. de Salut Mental Vidal i Barrquer · Institut Borja de Bioètica
Escola Superior de Disseny ESDi (centre adscrit)